

ORGANIZAČNÝ PORIADOK OLYMPIÁDY ĽUDSKÝCH PRÁV

Organizačný poriadok Olympiády ľudských práv (ďalej „OLP“) je vypracovaný v súlade so Smernicou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 27/2011 o organizovaní, riadení a finančnom zabezpečení súťaží detí a žiakov škôl a školských zariadení s účinnosťou od 1. júna 2011.

Čl. 1 Charakteristika súťaže

OLP je dobrovoľnou, záujmovou činnosťou žiačok a žiakov stredných škôl, ktorá priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom. Je založená na systematickej práci so žiačkami a žiakmi a organizuje sa každoročne ako postupová súťaž. Obsah OLP a formy jej realizácie sú zamerané na vedomosti, zručnosti a postoje žiačok a žiakov z oblasti ľudských práv, demokratických zásad a princípov právneho štátu. Vyhlasovateľom súťaže je Ministerstvo školstva, vedy, výchovy a športu SR (ďalej „MŠVVaŠ SR“), odborným garantom súťaže je Celoštátna komisia OLP (ďalej „CK OLP“) v spolupráci s UNESCO centrom pre výchovu k ľudským právam na Univerzite Komenského v Bratislave.

Poslaním OLP je:

- upevňovať základné demokratické piliere na Slovensku medzi študujúcou mládežou, so zvláštnym zreteľom na ochranu a podporu ľudských práv,
- sprostredkovať vedomosti, poznanie a skúsenosti týkajúce sa práv človeka, práv detí, podporovať kultiváciu a humanizáciu školy v praxi,
- prispievať k príprave budúcich odborníkov a odbornícok v oblasti verejnej politiky ale aj k všeobecnej občianskej pripravenosti uplatňovať, presadzovať a chrániť ľudské práva na domácej, európskej i globálnej úrovni,
- motivovať žiačky a žiakov vzdelávať sa v tejto oblasti a zvýšiť záujem o také predmety akými sú občianska náuka, náuka o spoločnosti, dejepis, etická výchova a ďalšie predmety,
- umožniť učiteľkám a učiteľom predmetov súvisiacich s touto oblasťou ale aj ostatným, využívať výsledky OLP pre skvalitnenie vyučovania na stredných školách,
- prispievať k účelnému využívaniu voľného času žiačok a žiakov.

Čl. 2 Štruktúra súťaže

(1) OLP sa organizuje pre žiačky a žiakov stredných škôl.

(2) Súťaž prebieha v troch kolách – školskom, krajskom a celoštátnom. Školských kôl sa zúčastňujú všetci žiaci a všetky žiačky, ktorí/é prejavia o ne záujem, krajských kôl sa zúčastňujú žiaci a žiačky umiestnení/é na prvom mieste v školských kolách, prípadne žiaci a žiačky, ktorí/é skončili na druhom mieste v poradí podľa rozhodnutia predsedu alebo predsedníčky krajskej komisie.

(3) Súťaž sa skladá z písomnej a ústnej časti.

(4) Termíny jednotlivých súťažných kôl sú spoločné a sú stanovené v termínovníku súťaží.

Čl. 3 **Súťažné kolá**

Školské kolo

- (1) Školské kolo OLP vyhlasuje riaditeľ/ka školy a organizačne ho zabezpečuje predmetová komisia spoločensko-vedných predmetov na škole.
- (2) Úlohou školskej komisie je propagovať OLP medzi žiačkami a žiakmi, usmerňovať ich a odporúčať im vhodnú literatúru.
- (3) Školská komisia postupuje pri súťaži v súlade s organizačným poriadkom, prípadne propozíciami súťaže.
- (4) Vedomosti súťažiacich hodnotí porota, ktorá na základe dosiahnutých výsledkov určí poradie. Predseda/predsedačka školskej komisie oboznámi súťažiace a súťažiacich s výsledkami a vyhlási víťaza/víťazku v danej kategórii.
- (5) Školská komisia oznámi predsedovi/predsedačke krajskej komisie OLP mená žiačok a žiakov, ktoré/í postúpili do krajského kola.
- (6) Predseda/predsedačka školskej komisie OLP vyhodnotí priebeh a úroveň školského kola a záverečnú správu zašle predsedovi/predsedačke krajskej komisie OLP bezprostredne po súťaži.

Krajské kolo

- (1) Krajské kolo OLP je určené žiačkam a žiakom, ktoré/í v školských kolách skončili na prvom mieste.
- (2) Organizovaním krajského kola OLP poverí príslušný krajský školský úrad (KŠÚ) školu, organizáciu alebo inštitúciu, ktorá pozve víťazky a víťazov školských kôl do krajského kola najneskôr 10 dní pred jeho uskutočnením.
- (3) Súťažiace a súťažiacich hodnotí trojčlenná porota, zložená zo skúsených odborníkov a odborníkov, učiteliek a učiteľov z praxe, zástupkyň a zástupcov metodicko-pedagogických centier, ktoré/í objektívne posúdia úroveň vedomostí súťažiacich.
- (4) Na základe podkladov poroty zostaví predseda/predsedačka krajskej komisie poradie a vyhlási mená súťažiacich, ktoré/í postúpia do celoštátneho kola. Podmienkou postupu do celoštátneho kola je aj písomné vypracovanie eseje na jednu z tém, ktoré stanovuje pre príslušný ročník súťaže odborný garant súťaže a spolupracujúce odborné inštitúcie.
- (5) Krajská komisia OLP zhodnotí priebeh a výsledky súťaže a zašle záverečnú správu predsedovi/predsedačke CK OLP najneskôr týždeň po skončení súťaže.

Celoštátne kolo

- (1) Celoštátne kolo sa koná pre žiačky a žiakov, ktoré/í sa umiestnili v krajských kolách na 1.-8. mieste.
- (2) Celoštátne kolo OLP zabezpečuje po odbornej a obsahovej stránke CK OLP, po organizačnej stránke organizácia poverená MŠVVŠ SR.
- (3) Predseda/predsedačka CK OLP vymenúva päťčlenné poroty, ktoré hodnotia vedomosti súťažiacich vo viacerých porotách podľa vopred stanovených a zverejnených kritérií hodnotenia.
- (4) Súčasťou súťažnej časti je aj ústna obhajoba esejí.
- (5) Do finále postupuje 12 súťažiacich, ktoré/í v jednotlivých porotách získali najvyšší počet bodov.

(6) Súťaž vo finále je verejná, súťažiaci si vyžrebujú témy navrhnuté členmi a členkami poroty, ktorá hodnotí úroveň ich ústnej prezentácie. Členky a členovia poroty majú právo klásť súťažiacim doplňujúce otázky k vyžrebovanej téme.

(7) Predseda/predsedička CK OLP vyhlási, na základe získaného počtu bodov a rozhodnutia poroty, poradie súťažiacich na 1. – 12. mieste.

(8) Súčasťou vyhodnotenia celoštátneho kola je aj ocenenie najúspešnejších esejí.

(7) Súťažné eseje archivuje organizátor celoštátneho kola po dobu 1 roka, ocenené eseje zverejňuje na stránke celoštátny organizátor súťaže a vyhlasovatelia jednotlivých tém esejí.

Čl. 4 Riadenie súťaže

(1) OLP po odbornej stránke riadia odborné komisie.

(2) Celoštátna komisia OLP zabezpečuje odbornú a obsahovú náplň súťaže, zostavuje a vydáva metodické a študijné materiály, riadi a usmerňuje činnosť krajských komisií a vyhodnocuje priebeh a úroveň jednotlivých ročníkov OLP.

(3) Predsedu/predsedičku celoštátnej komisie OLP vymenúva minister/ka školstva, vedy, výchovy a športu SR (ďalej „minister/ka školstva“) na základe návrhu odborného garanta súťaže UNESCO centra pre výchovu ľudským právam na Univerzite Komenského v Bratislave.

(4) Členky a členov celoštátnej komisie OLP vymenúva minister/ministerka školstva na základe návrhu predsedu/predsedičky celoštátnej komisie. Členkami a členmi celoštátnej komisie sú predsedníčky a predsedovia krajských komisií OLP, zástupcovia a zástupkyne metodicko-pedagogických centier, učiteľky a učelia rôznych stupňov a typov škôl.

(5) Krajská komisia OLP riadi po odbornej a obsahovej stránke priebeh krajského kola. Predsedníčku/predsedu krajskej komisie OLP vymenúva KŠÚ na návrh predsedníčky/predsedu celoštátnej komisie OLP.

(6) Členstvo v komisiách OLP je dobrovoľné a nezastupiteľné. Funkčné obdobie predsedníčky/predsedu, členiek a členov odborných komisií je spravidla päťročné.

Čl. 5 Organizačné zabezpečenie súťaže

(1) Školské kolo vyhlasuje riaditeľ/ka školy, organizuje ho školská komisia príslušnej školy.

(2) Krajské kolo zabezpečuje KŠÚ prostredníctvom poverených škôl a školských zariadení.

(3) Celoštátne kolo OLP zabezpečuje v súlade s poverením priamo riadená organizácia MŠVVaŠ SR, IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Búdková 2, 811 04 Bratislava 1, tel.: 02/59296200, fax: 02/59296123, e-mail: iuventa@iuventa.sk, www.olympiady.sk.

Čl. 6 Práva a povinnosti súťažiacich

(1) Súťažiaci OLP majú právo byť včas a v dostatočnom rozsahu informovaní o organizovaní súťaže a o podmienkach účasti v nej.

(2) Súťažiaci majú právo byť vopred oboznámení s kritériami hodnotenia a po absolvovaní súťaže dostať diplom o účasti a umiestení v príslušnom kole OLP.

(3) Súťažiaci sú povinní riadiť sa organizačným poriadkom súťaže, dostaviť sa včas na súťaž a rešpektovať rozhodnutia jednotlivých komisií OLP.

(4) Súťažiaci/i majú právo podať protest proti výsledkom a priebehu súťaže predsedníčke/predsedovi príslušnej komisie (školskej, krajskej, celoštátnej) najneskôr do 1 hodiny po vyhlásení výsledkov príslušného kola.

Čl. 7

Finančné zabezpečenie súťaže

- (1) Školské kolá OĽP sú zabezpečované z rozpočtov škôl.
- (2) Krajské kolo OĽP finančne zabezpečujú príslušné KŠÚ.
- (3) Celoštátne kolo OĽP finančne zabezpečuje MŠVVaŠ SR prostredníctvom IUVENTY.
- (4) Rozpočet na zabezpečenie úloh a testov pre všetky kolá OĽP a celoštátneho kola je pridelený IUVENTE na kalendárny rok MŠVVaŠ SR. IUVENTA na základe požiadaviek MŠVVaŠ SR zabezpečí klasifikáciu výdavkov a ich čerpanie v súlade s požiadavkami štátneho rozpočtu.
- (5) Nad rámec finančných prostriedkov pridelených MŠVVaŠ SR sa na finančnom zabezpečení súťaže môžu podieľať aj spolupracujúce organizácie a sponzori.

Čl. 8

Bezpečnosť a ochrana zdravia súťažiacich

- (1) Pri organizovaní všetkých kôl OĽP musí organizátor dôsledne dodržiavať platné legislatívne dokumenty pre oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia detí a mládeže.
- (2) Za bezpečnosť žiakov a žiačok počas školského kola zodpovedá riaditeľ/ka školy a príslušná školská predmetová komisia. Za bezpečnosť žiakov a žiačok vo vyšších kolách súťaže zodpovedá organizátor.

Čl. 9

Záverečné ustanovenia

- 1) Ruší sa organizačný poriadok Olympiády ľudských práv, ktorý bol registrovaný na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu pod číslom: 2010-11164/24458:1-913 a nadobudol účinnosť od 1. septembra 2010.
- 2) Tento organizačný poriadok je registrovaný na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom: 2013-25/79131:14-925 a nadobúda účinnosť od 22. februára 2013.

PhDr. Viliam Dolník
predseda CK OĽP